

Załącznik nr 2

do Sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu dokumentu pn. „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”.

Podsumowanie wniosków ze spotkań konsultacyjnych aktualizowanej Strategii rozwoju z grupą osób w wieku 16-35 lat.

- 1) Region Warmii i Mazur nie jest miejscem, w którym młodzi mieszkańcy chcieliby mieszkać, głównie ze względu na warunki pracy. Brak pracy nie jest problemem tak istotnym jak jej jakość oraz wysokość wynagrodzeń. W obecnej chwili relacje wysokości zarobków do kosztów życia, w tym startu w dorosłe życie (zakup mieszkania) są niewspółmierne. Duży odsetek młodych osób, w szczególności ciągle się uczących, rozważa zmianę miejsca zamieszkania, ze względu na sytuację ekonomiczną. Dlatego istotne jest stworzenie warunków do powstawania w regionie miejsc pracy wysokiej jakości.
  - 2) Wysokie ceny nieruchomości sprawiają, że młodzi mieszkańcy często nie mogą sobie pozwolić na zrealizowanie swoich potrzeb mieszkaniowych w odpowiedni sposób. W związku z czym należy wspierać wszelkie aktywności gmin mogące poprawić dostępność mieszkań (np. budowa mieszkań komunalnych).
  - 3) Młodzi mieszkańcy Warmii i Mazur doceniają to w jakim miejscu żyją (przyroda), a jednocześnie nie są w stanie wskazać, czy czują się dumnymi z mieszkania w regionie. Główne przyczyny braku dumy z bycia mieszkańcem regionu związane są ekonomią (brak pracy, niskie zarobki). Priorytetem w zatrzymaniu młodych osób jest poprawa warunków i jakości pracy. Konieczne jest podnoszenie konkurencyjności gospodarki we wszystkich częściach województwa oraz dalsze działania edukacyjne dotyczące tożsamości regionalnej.
  - 4) Aktywność społeczna młodych mieszkańców województwa jest bardzo niska. Młodzi sporadycznie angażują się w działalność organizacji społecznych, rzadko uczestniczą w wyborach, nie biorą udziału w konsultacjach społecznych. W związku z czym potrzebne jest wzmocnienie instytucji i organizacji zaangażowanych w tworzenie społeczeństwa obywatelskiego.
  - 5) Region jest w opinii młodych osób jest atrakcyjny pod względem imprez kulturalnych. Problemem jest jednak to do kogo te imprezy są kierowane (głównie osoby starsze, turyści). Deficyt wydarzeń kulturalnych dotyczy również sezonu zimowego. Dlatego należy wzmocnić ofertę kulturalną kierowaną do mieszkańców regionu.
  - 6) Młodzi mieszkańcy województwa dostrzegali istniejące problemy środowiska głównie w wymiarze lokalnym. Podkreślali problemy dot. jakości powietrza, wody, zaśmiecienia okolic. Niska była natomiast świadomość zagrożeń związanych ze zmianą klimatu, kwestiami
-

dot. rozwijania OZE. W związku z czym należy kreować działania podnoszące świadomość dotyczącą zagrożeń wynikających z nadmiernej emisji środków szkodliwych.

- 7) Dostępność komunikacyjna oceniana była przez mieszkańców województwa w różny sposób. Najwięcej krytycznych uwag padło w trakcie spotkań z mieszkańcami Lidzbarka Warmińskiego. Także mieszkańcy Olsztyna wskazywali, iż problem komunikacji dot. północy regionu. Jednocześnie młodzi mieszkańcy regionu zauważali poprawę w sferze komunikacji, związaną głównie z powstawaniem dróg ekspresowych. W obrębie większych miast nie było większych deficytów w zakresie komunikacji miejskiej (publicznej). Gorzej wyglądały połączenia międzymiastowe. Deficytem były połączenia nocne i wieczorne oraz brak dobrych powiązań komunikacyjnych z otaczającymi miasto terenami wiejskimi. Dlatego należy poprawić spójność komunikacyjną regionu zwłaszcza w jego północnej części oraz stworzyć możliwość korzystania z komunikacji publicznej osobom, które dotychczas były pozbawione dostępu do niej.
- 8) Uczestnikom konsultacji trudno było wskazać jakie działalności gospodarcze poza turystyką dominują w województwie. Na pewno do perspektywicznych branż należy zaliczyć IT. Pojawiały się również głosy dot. lepszego wykorzystania potencjału turystycznego oraz zdrowej żywności. Większość badanych nie miała konkretnych oczekiwań dot. branż w jakich chcieliby pracować, lecz wskazywało na wysokość zarobków. Istotnym problemem rynku pracy w województwie była praca na czarno lub wynagradzanie pracowników poza umową o pracę. Część uczestniczących w konsultacjach osób (z reguły do 10%) wskazywało na chęć założenia własnej działalności. Osoby młode jako istotne bariery w rozwoju swoich działalności gospodarczych wskazywali na początkowy deficyt kapitału (np. wyposażenie biura, zakładu) oraz deficyt umiejętności. Jednocześnie istniejące na rynku oferty szkoleń nie były dostosowane do potrzeb lub sytuacji życiowej młodych osób (np. brak szkoleń specjalistycznych dla osób już pracujących). Badanie ankietowe przeprowadzone z młodymi osobami wskazały, że są to ludzie, którzy nastawieni są na zdobywanie wiedzy, a jednocześnie nie widzą dla siebie miejsca na regionalnym rynku pracy. Ich aspiracje zawodowe są wyższe niż oferta rynku pracy. Biorąc pod uwagę powyższe należy stworzyć warunki do rozwoju branż opartych o gospodarkę 4.0 jednocześnie kontynuując proces wspierania inteligentnych specjalizacji regionu Warmii i Mazur. Konieczna jest edukacja z zakresu przedsiębiorczości oraz wsparcie szkoleń umożliwiających skuteczne i dopasowane do rynku pracy podnoszenie kwalifikacji. Przyszli przedsiębiorcy powinni mieć możliwość otrzymania wsparcia finansowego niezbędnego do początkowego rozwoju firm, a także należy zintensyfikować działalność IOB.